

Sygn. akt VII U 1793/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Renata Gąsior
Protokolant	Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 maja 2018r. w Warszawie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z udziałem M. A. (1), G. G., B. G., J. G., R. G., M. J., J. K., R. Ł., M. M., B. M. (1), B. O., G. P., A. R. i A. W.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...),

z dnia 5 października 2016 roku, nr (...)

1. oddała odwołania;

2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.:

a) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

b) na rzecz A. W. kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

(...) z o.o. z siedzibą w O., zwana dalej (...), w dniu 14 listopada 2016 r. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 5 października 2016 r., nr: (...), dotyczącej ubezpieczonej M. A. (1). Odwołująca się Spółka zarzuciła decyzji naruszenie art. 8a ust. 2a w związku z art. 18 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich błędną wykładnię, w wyniku której organ rentowy uznał, że (...) jest zobowiązane do zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu umów zlecenia zawartych pomiędzy ubezpieczoną M. A. (1), a (...) Zakładem Opieki Zdrowotnej (...), podczas gdy płatnikiem składek jest (...) Zakład Opieki Zdrowotnej (...). W związku z tym strona odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że (...) dokonało prawidłowego obliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, gdyż nie było zobowiązane do zadeklarowania i do naliczenia składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za ubezpieczoną od wskazanego w decyzji, uzyskanego przez nią przychodu z tytułu pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z (...).

Uzasadniając swe stanowisko odwołująca się Spółka wskazała, że osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia na rzecz podmiotu trzeciego, faktycznie nie wykonuje pracy na rzecz swojego pracodawcy. W ocenie (...) ubezpieczona M. A. (1) wykonywała pracę na rzecz zleceniodawcy, a nie na rzecz korzystającego z niej kontrahenta zleceniodawcy. Zdaniem Spółki, organ rentowy błędnie zinterpretował więc art. 18 ust. 1 i 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przyjmując, że obowiązkiem pracodawcy jest opłacanie składek również od przychodu pracownika uzyskanego z tytułu umowy zlecenia zawartej z podmiotem trzecim, który świadczy usługi na rzecz pracodawcy. (...) podniosła, że płatnikiem składek w takiej sytuacji powinien być zleceniodawca, jako podmiot wypłacający wynagrodzenie, a nie pracodawca. Ponadto zostało zaakcentowane, że taka interpretacja przepisów, jakiej dokonał Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zmuszałaby pracodawcę i podmiot trzeci do złamania zapisów ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż musiałoby dojść do ujawnienia danych o zleceniobiorcach, w tym danych o wysokości osiąganego przez nich przychodu, aby właściwie wyliczyć przychód stanowiący podstawę do obliczenia wysokości składek na ubezpieczenia społeczne. Konkludując, odwołująca się Spółka wskazała, że (...) powinien zostać uznany za podmiot zobowiązany do wyliczenia i pobrania składek z tytułu ubezpieczenia społecznego od umów zlecenia zawartych z osobami będącymi równocześnie pracownikami (...), ponieważ był on podmiotem wypłacającym wynagrodzenie oraz tym, na rzecz którego była wykonywana praca (odwołanie z dnia 14 listopada 2016 r., k. 2-4 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. oraz o zasądzenie na jego rzecz od odwołującej się Spółki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że kontrola, którą przeprowadził, wykazała, że odwołująca się Spółka nie zadeklarowała i nie naliczyła składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za pracowników, od uzyskanego przychodu z tytułu pracy na podstawie zawartych umów zlecenia z (...), wykonywanych na rzecz własnego pracodawcy. W ocenie organu rentowego, umowy zawierane pomiędzy (...), a (...) były realizowane przez zleceniobiorców, będących równocześnie pracownikami zatrudnionymi na podstawie umów o pracę w (...), którzy pełnili dyżury maksymalnie 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, w wymiarze czasowym zgodnym z wcześniej określonym zapotrzebowaniem przez zleceniodawcę. Z tego wynika, że w czasie wykonywania umowy zlecenia, pracownicy świadczyli obowiązki

tożsame z wynikającymi z umów o pracę oraz z zakresu czynności pracowników z macierzystego zakładu pracy. Organ rentowy podniósł, że zleceniobiorcy zajmowali się tymi samymi pacjentami, a do wykonywania czynności używali sprzętu należącego do (...) oraz pracowali w ubraniach roboczych, które otrzymywali od pracodawcy w ramach stosunku pracy. Jednocześnie wykonywanie czynności przez zleceniobiorców było nadzorowane przez te same osoby, które były odpowiedzialne za nadzorowanie realizacji umów o pracę. W związku z tym, zdaniem organu rentowego, wynagrodzenie osiągnięte z umowy zlecenia powinno zostać doliczone do podstawy wymiaru składek z tytułu zatrudnienia w (...) (odpowieź na odwołanie z dnia 9 grudnia 2016 r., k. 7-9 a. s.).

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. złożyła również odwołania o tożsamej treści, odnoszące się do decyzji z dnia 5 października 2016 r., o numerach:

- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);
- (...);

dotyczących: M. R. (1) (sygn. akt VII U 1858/16), R. G. (sygn. akt VII U 1828/16) J. G. (sygn. akt VII U 1821/16), B. O. (sygn. akt VII U 1807/16), G. G. (sygn. akt VII U 1800/16), G. P. (sygn. akt VII U 1842/16), R. Ł. (sygn. akt VII U 1855/16), M. M. (sygn. akt VII U 1862/16), B. M. (1) (sygn. akt VII U 1869/16), B. G. (sygn. akt VII U 1817/16), M. J. (sygn. akt VII U 1835/16) oraz J. K. (sygn. akt VII U 1814/16).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołań dotyczących M. R. (1), R. G., J. G., B. O., G. G., G. P., R. Ł., M. M., B. M. (1), B. G., M. J. oraz J. K.. Ponadto zawniioskował o zasądzenie na jego rzecz od odwołującej się Spółki kosztów procesu w każdej ze spraw, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Argumentacja organu rentowego powołana dla uzasadnienia zajętego stanowiska była tożsama jak w sprawie o sygnaturze akt VII U 1793/16, dotyczącej M. A. (1) (odpowiezi na odwołanie z dnia 9 grudnia 2016 r., k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1858/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1828/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1821/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1807/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1800/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1855/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1842/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1862/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1869/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1817/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1835/16, k. 7 – 9 akt o sygn. VII U 1814/16).

Zarządzeniami z dnia 28 grudnia 2016 r. oraz z dnia 23 stycznia 2017 r., na podstawie art. 219 k.p.c., nastąpiło połączenie spraw dotyczących ubezpieczonych: M. A. (1), M. R. (1), R. G., J. G., B. O., G. G., R. Ł., G. P., M. M., B. M. (1), B. G., M. J. i J. K. (zarządzenie z dnia 23 stycznia 2017 r., k. 13 akt o sygn. VII U 1858/16, zarządzenia z dnia 28 grudnia 2016 r., k. 11 akt o sygn. VII U 1828/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1821/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1807/16, k. 11 akt o sygn.

VII U 1800/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1855/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1842/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1862/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1869/16, k. 13 akt o sygn. VII U 1817/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1835/16, k. 11 akt o sygn. VII U 1814/16).

A. W. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą(...) w piśmie procesowym z dnia 29 maja 2017 r. wniosła o oddalenie odwołań (...) od decyzji organu rentowego dotyczących ubezpieczonych: M. A. (1), M. R. (1), R. G., J. G., B. O., G. G., R. Ł., G. P., M. M., B. M. (1), B. G., M. J. i J. K. oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pismo procesowe z dnia 29 maja 2017r., k. 39-42 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. W. w dniu 1 czerwca 2003 r. rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej pod nazwą (...), której przeważającym przedmiotem jest praktyka lekarska ogólna (odpis z CEIDG, k. 1235 tom II akt kontroli doraźnej).

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 listopada 2012 r. Przedmiotem prowadzonej przez Spółkę działalności jest: działalność szpitali, praktyka lekarska ogólna, praktyka lekarska specjalistyczna, praktyka lekarska dentystryczna, działalność fizjoterapeutyczna, praktyka pielęgniarek i położnych, działalność pogotowia ratunkowego, działalność paramedyczna, a także pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana oraz pomoc społeczna z zakwaterowaniem, zapewniająca opiekę pielęgniarską (odpis z (...) Sp. z o.o., k. 5-6 a.s.).

(...) sp. z o.o. z siedzibą w O. zatrudnia ubezpieczone:

- od dnia 17 października 1988 r. **M. A. (1)** na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pielęgniarki dyplomowanej, a następnie starszej pielęgniarki środowiskowej na Oddziale Medycyny Szkolnej i Medycyny Pracy (umowa o pracę, k. 1-2 akt osobowych M. A. (1));

- od dnia 1 października 1991 r. **R. Ł.** najpierw na staż, a potem na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pielęgniarki dyplomowanej, a następnie od dnia 1 września 2014 r. na stanowisku starszej pielęgniarki na Oddziale Rehabilitacyjno-Neurologicznym (umowa o pracę, k. 1-2, pismo z dnia 19 sierpnia 2014 r. k. 68 akt osobowych R. Ł.);

- od dnia 2 stycznia 1985 r. **M. M.** na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pielęgniarki dyplomowanej, a następnie na stanowisku starszej pielęgniarki na Oddziale Rehabilitacyjno-Neurologicznym (umowa o pracę, k. 1-2 akt osobowych M. M.);

- od dnia 1 lipca 2003 r. **G. G.** na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w wymiarze pełnego etatu, przy czym w okresach od dnia 1 marca 2003 r. do dnia 31 marca 2006 r. i od dnia 1 września 2015 r. do dnia 28 stycznia 2016 r. na stanowisku starszej pielęgniarki, w okresie od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 30 sierpnia 2015 r. na stanowisku zastępcy pielęgniarki oddziałowej, a od dnia 1 lutego 2016 r. ponownie na stanowisku starszej pielęgniarki na Oddziale Noworodkowym (umowa o pracę k. 66, świadectwo pracy k. 62 akt osobowych G. G.);

- od dnia 1 września 1984 r. **M. J.** na podstawie umowy o pracę na czas określony do dnia 30 listopada 1984 r., a potem od dnia 1 grudnia 1984 r. na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pielęgniarki dyplomowanej, a następnie starszej pielęgniarki na Oddziale Chorób Wewnętrznych (umowy o pracę k. 2-3 akt osobowych M. J.);

- od dnia 1 sierpnia 1990 r. **R. G.** na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pielęgniarki dyplomowanej na Oddziale Neurologicznym (umowa o pracę, k. 1-2 akt osobowych R. G.);

- od dnia 1 kwietnia 1975 r. **B. O.** na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w wymiarze pełnego etatu na stanowisku starszej pielęgniarki, a od dnia 1 stycznia 1976 r. w wymiarze 46 godzin tygodniowo, na stanowisku pielęgniarki w Zespołach (...) (zaświadczenie (...), umowa o pracę k. 6 akt osobowych B. O.);

- od dnia 1 sierpnia 1986 r. **J. G.** na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pielęgniarki dyplomowanej na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym (umowa o pracę, k. 1-2 akt osobowych J. G.);

- od dnia 1 czerwca 2006 r. **B. G.** na podstawie umowy o pracę na czas określony do dnia 31 maja 2007 r., a potem począwszy od dnia 1 czerwca 2007 r. na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku starszej pielęgniarki na Oddziale Noworodkowym (umowy o pracę k. 1-2, k. 10 akt osobowych B. G.);

- od dnia 17 kwietnia 1989 r. **B. M. (1)** na podstawie umowy o pracę na czas określony do dnia 31 lipca 1989 r., a potem od dnia 1 sierpnia 1989 r. na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku starszej położnej na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym (umowy o pracę k. 1-2, k. 4 akt osobowych B. M. (1));

- od dnia 1 stycznia 2013 r. **M. R. (1)** na podstawie umowy o pracę na czas określony do dnia 31 stycznia 2014 r. w wymiarze pełnego etatu na stanowisku lekarza stażysty, a następnie na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 28 lutego 2015 r. na stanowisku młodszego asystenta (umowy o pracę, świadectwa pracy – dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych M. R. (1));

- od dnia 1 marca 1978 r. **G. P.** na podstawie umowy o pracę na dwutygodniowy okres próbny, a po jego upływie, na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 46 godzin tygodniowo na stanowisku pielęgniarki dyplomowanej na Oddziale Chorób Wewnętrznych (umowa o pracę – dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych G. P.);

- od dnia 4 listopada 2013 r. **J. K.** na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, obowiązującej do dnia 3 lutego 2014 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pielęgniarki na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii (umowy o pracę k. 1 akt osobowych J. K.);

Ubezpieczone M. A. (1), R. Ł., G. G., M. M., M. J., R. G., J. G., B. G. oraz G. P. zgodnie z zakresami obowiązków, w ramach stosunków pracy zawartych z (...) m.in.: zapewniają kompleksową opiekę pielęgniarską powierzonym im pacjentom, wykonują czynności diagnostyczne, wykonują zabiegi lecznicze oraz czuwają nad ochroną praw pacjenta. Dodatkowo do obowiązków G. G., pełniącej w okresie od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 30 sierpnia 2015 r. funkcję zastępcy pielęgniarki oddziałowej należało m.in. organizowanie świadczeń pielęgniarskich w oddziale, kierowanie pracą podległego personelu, wykonywanie nadzoru nad pracownikami, jak również współpraca z bezpośrednim przełożonym, kierownikiem (...) oraz kierownikami innych działów, a także służbami pomocniczymi. Do zadań ubezpieczonej B. M. (1), zajmującej stanowisko położnej należy obejmowanie kompleksową opieką kobiet we wszystkich fazach ich życia poprzez realizację działań diagnostycznych, terapeutycznych, pielęgnacyjnych, rehabilitacyjnych i wychowawczych, a także czuwanie nad bezpieczeństwem pacjentek i noworodków oraz udzielanie pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia. Z kolei M. R. (1), pełniąca funkcję młodszego asystenta wykonywała czynności polegające na: przeprowadzaniu wstępnego obchodu, referowaniu stanu zdrowia chorych powierzonych jej pieczy, notowaniu podczas obchodu zleceń Ordynatora Oddziału, starannym prowadzeniu historii chorób pacjentów, stosowaniu się do poleceń Ordynatora Oddziału, braniu udziału w naradach lekarskich, pełnieniu dyżurów medycznych na Oddziale, wykonywaniu zabiegów zleconych przez Ordynatora Oddziału lub starszego asystenta, sprawowaniu opieki nad chorymi przydzielonymi jej przez Ordynatora Oddziału, wydawaniu personelowi pielęgniarskiemu poleceń dotyczących pielęgnowania chorych powierzonych jej opiece oraz zawiadamianiu starszego asystenta lub Ordynatora Oddziału o wszystkich ważniejszych wydarzeniach w Oddziale oraz o wykroczeniach popełnionych zarówno przez personel placówki, jak i chorych, a także o wydanych przez siebie poleceniach (zakresy obowiązków: M. A. (1), M. R. (1), R. G., J. G., B. O., G. G., R. Ł., G. P., M. M., B. M. (1), B. G., M. J. i J. K. – dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych ww. ubezpieczonych).

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. w dniu 3 października 2014 r. zawarła umowę nr: (...) z (...) na udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie pełnienia dyżurów i udzielania świadczeń pielęgniarskich, lekarskich przez personel wyższy medyczny na rzecz (...), na czas określony od dnia 4 października 2014 r. do dnia 20 października

2014 r. lub do wyczerpania kwoty w wysokości 30.000 euro. Zgodnie ze wskazaną umową, przyjmujący zamówienie w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych wynikających z umowy, zobowiązał się do wykonywania wszelkich czynności służących ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia pacjentów (...) oraz do udzielania świadczeń zdrowotnych samodzielnie lub poprzez osoby, które w imieniu przyjmującego zamówienie będą wykonywały świadczenia zdrowotne, wykorzystując do tego udostępnione mu przez udzielającego zamówienie pomieszczenia, sprzęt, aparaturę medyczną, leki, krew, środki krwiopochodne i inne środki niezbędne do udzielania świadczeń zdrowotnych zgodnie z ich przeznaczeniem i w celach określonych w umowie. Z kolei udzielający zamówienia zobowiązał się zapewnić przyjmującemu zamówienie swobodny dostęp do pełnej dokumentacji medycznej pacjentów stanowiącej jego własność w zakresie niezbędnym do realizacji umowy (umowa, k. 5139-5150 tomu VIII akt kontroli doraźnej).

W dniu 20 października 2014 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. i (...) zawarli kolejną umowę nr: (...), na czas określony od dnia 21 października 2014 r. do dnia 20 kwietnia 2015 r., na udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w zakresie wykonywania wszelkich czynności określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i lekarza, a w szczególności świadczeń pielęgniarских, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz dodatkowej opieki położniczej i pielęgniarской, a także kompleksowego zabezpieczenia usług świadczonych przez lekarzy medycyny oraz inny personel wyższy medyczny w zakresie pełnienia dyżurów na wszystkich oddziałach i placówkach (...). Zgodnie z uregulowaniami wskazanej powyżej umowy świadczenia zdrowotne miały polegać na udzielaniu ich na rzecz pacjentów (...) przez pielęgniarki i lekarzy specjalistów w dziedzinach medycyny maksymalnie przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu we wszystkich komórkach organizacyjnych (...), w wymiarze czasowym zgodnym z wcześniej określonym zapotrzebowaniem (...) koordynowanym przez pielęgniarką społeczną M. R. (2). Dodatkowo umowa wskazywała, że świadczenie usług w ramach umowy odbywać się będzie w (...) oraz w jego placówkach i innym wskazanym przez (...) miejscu z wykorzystaniem zasobów i infrastruktury technicznej (...) oraz przy współpracy z jego personelem medycznym (umowa, k. 1203-1211 tomu II akt kontroli doraźnej).

Następna umowa pomiędzy ww. podmiotami o nr: (...) została zawarta w dniu 8 grudnia 2014 r., na czas określony od dnia 8 grudnia 2014 r. do dnia 20 kwietnia 2015 r. Była to umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w zakresie wykonywania wszelkich czynności określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i lekarza, a w szczególności świadczeń pielęgniarских, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz dodatkowej opieki położniczej i pielęgniarской, wykonywania wszelkich czynności i usług świadczonych przez lekarzy medycyny oraz inny wyższy personel medyczny w zakresie pełnienia dyżurów w oddziale noworodkowym (...), w szczególności dla osób będących świadczeniobiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r., kompleksowego zabezpieczenia usług świadczonych przez diagnostów i techników laboratoryjnych na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie leczenia krwią w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w których przebywają pacjenci ze wskazaniami do leczenia krwią i jej składnikami, wykonywania wszystkich czynności opiekuna medycznego oraz salowej określonych na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie kwalifikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Zgodnie z zapisami tej umowy – analogicznie jak w przypadku poprzedniej umowy - świadczenia zdrowotne polegały na udzielaniu ich na rzecz pacjentów (...) przez pielęgniarki i lekarzy specjalistów w dziedzinach medycyny maksymalnie przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu we wszystkich komórkach organizacyjnych (...) w wymiarze czasowym zgodnym z wcześniej określonym zapotrzebowaniem (...) koordynowanym przez pielęgniarką społeczną M. R. (2). Dodatkowo umowa wskazywała, że świadczenie usług w ramach umowy odbywać się będzie w (...) oraz w jego placówkach i innym wskazanym przez (...) miejscu z wykorzystaniem zasobów i infrastruktury technicznej (...) oraz przy współpracy z jego personelem medycznym (umowa, k. 1221-1229 tomu II akt kontroli doraźnej).

Ostatnia umowa nr: (...), łącząca (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. i (...), została podpisana w dniu 21 kwietnia 2015 r. Jej przedmiotem było udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne na czas określony od dnia 21 kwietnia 2015

251-252, B. G. k. 252, J. G. k. 252-253, R. G. k. 253-254, M. J. k. 254, J. K. k. 254-255, R. Ł. k. 255-256, M. M. k. 256-257, B. O. k. 257-258 i G. P. k. 258 a.s.).

Ubezpieczone wykonywały świadczenia na podstawie umów zlecenia w tych oddziałach, w których realizowały pracę etatową. Praca ta nie różniła się niczym od pracy wykonywanej dla (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O.. Była ona realizowana na rzecz tych samych pacjentów i organizacyjnie w identyczny sposób – nie tylko w tym samym miejscu, ale także pod nadzorem tych samych osób. Terminy i miejsce wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia były ustalane przez pielęgniarkę oddziałową na konkretnym Oddziale, jak również przez pielęgniarkę koordynującą. Wynagrodzenie dla ubezpieczonych było wypłacane przez dwa podmioty: przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. za godziny pracy na podstawie umów o pracę i przez (...) za pracę na podstawie umów zlecenia (zeznania zainteresowanych: M. A. (1) k. 250-251, G. G. k. 251-252, B. G. k. 252, J. G. k. 252-253, R. G. k. 253-254, M. J. k. 254, J. K. k. 254-255, R. Ł. k. 255-256, M. M. k. 256-257, B. O. k. 257-258 i G. P. k. 258 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 31 sierpnia 2016 r. zawiadomił (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. oraz poszczególnych ubezpieczonych o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obowiązku złożenia przez płatnika składek korekty dokumentów rozliczeniowych zgodnych z protokołem kontroli i aneksem do protokołu kontroli (zawiadomienia, k. 5489 - 5836 akt kontroli doraźnej).

Po zakończeniu postępowania i dokonaniu ustaleń Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 5 października 2016 r. decyzje dotyczące:

- M. A. (1) (nr: (...));

- M. R. (1) (nr: (...));

- R. G. (nr: (...));

- J. G. (nr: (...));

- B. O. (nr: (...));

- G. G. (nr: (...));

- R. Ł. (nr: (...));

- G. P. (nr: (...));

- M. M. (nr: (...));

- B. M. (1) (nr: (...));

- B. G. (nr: (...));

- M. J. (nr: (...));

- J. K. (nr: (...)), na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3 w związku z art. 8 ust. 2a, art. 17 ust. 1 i 2, art. 18 ust. 1 i 1a, art. 20 ust. 1 i art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz na podstawie art. 81 ust. 1 i 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Organ rentowy w zaskarżonych decyzjach wyliczył podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne ww. ubezpieczonych jako osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia w (...) i jednocześnie zatrudnionych na podstawie umów o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. za okresy:

- w przypadku M. A. (1) za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku M. R. (1) za okres od grudnia 2014 r. do stycznia 2015 r.;
- w przypadku R. G. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku J. G. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku B. O. za okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku G. G. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku R. Ł. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku G. P. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku M. M. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku B. M. (1) za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku B. G. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku M. J. za okres od grudnia 2014 r. do grudnia 2015 r.;
- w przypadku J. K. za okres od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 r.

Organ rentowy w uzasadnieniach wszystkich decyzji wskazał, że osoby, które zawarły umowy cywilnoprawne z (...) wykonywały czynności w poszczególnych oddziałach w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., z którym są związane stosunkiem pracy. Nadzór nad wykonywaniem umów cywilnoprawnych sprawował personel (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., a odbiorcą usług był pracodawca, a nie zleceniodawca. Zdaniem organu rentowego, w związku z powyższym należało traktować ubezpieczonych jako pracowników, co skutkuje objęciem ich obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym oraz obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym i obowiązkiem uiszczenia składek liczonych od kwot uzyskanych w ramach umów o pracę i umów zlecenia (decyzje ZUS z dnia 5 października 2016 r., akta ZUS).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania, w tym znajdujących się w aktach kontroli doraźnej przeprowadzonej przez ZUS i w aktach osobowych ubezpieczonych. Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły również zeznania świadków: H. R. (k. 667-668 a.s.), a także zeznania zainteresowanej A. W. oraz ubezpieczonych: M. A. (1) (k. 250-251 a.s.), G. G. (k. 251-252 a.s.), B. G. (k. 252 a.s.), J. G. (k. 252-253 a.s.), R. G. (k. 253-254 a.s.), M. J. (k. 254 a.s.), J. K. (k. 254-255 a.s.), R. Ł. (k. 255-256 a.s.), M. M. (k. 256-257 a.s.), B. O. (k. 257-258 a.s.) i G. P. (k. 258 a.s.). Dowody z dokumentów, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, były wiarygodne, korespondowały ze sobą i tworzyły spójny stan faktyczny. Sąd nie znalazł podstaw do ich kwestionowania tym bardziej, że to co z nich wynika było zbieżne z tym, na co wskazują osobowe źródła dowodowe.

Sąd Okręgowy pominął zeznania następujących świadków: G. K., G. J. oraz A. S. (1) (k. 375-379 a.s.), ponieważ wskazane osoby nie miały wglądu do umów podpisanych przez ubezpieczone z (...) i nie dysponowały wiedzą odnośnie tego, jak ubezpieczone realizowały te umowy. Dodatkowo podkreślić należy, że A. S. (1) wykonuje pracę lekarza chorób wewnętrznych i już choćby z racji tego faktu i braku wiedzy o umowach ubezpieczonych – głównie pielęgniarek, nie była w stanie podać żadnych informacji istotnych w sprawie. Podobnie było z zeznaniami G. K. i G. J., które choć są pielęgniarkami, to wiedza, którą dysponowały dotyczyła głównie pielęgniarek POZ i pielęgniarek zatrudnionych na Izbie Przyjęć, podczas gdy żadna z ubezpieczonych tego rodzaju prac nie wykonywała.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek odwołującej się Spółki o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków: A. S. (2), A. T. i M. O.. Pomimo tego, że ww. osoby były wzywane na rozprawy, ale nie stawily się, ostatecznie Sąd Okręgowy postanowił nie uwzględnić wniosku o ich przesłuchanie. A. S. (2) i A. T. zostały zgłoszone do przesłuchania na okoliczność świadczonych przez ubezpieczonych objętym przedmiotowym postępowaniem usług na rzecz (...) w ramach zawartych umów zlecenia oraz wykonywanej pracy na podstawie umów o pracę zawartych z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O., w relacji współpracy (...) Sp. z o.o. z (...). Tymczasem – jak wynika z protokołu zeznań złożonych przez ww. osoby w innych analogicznych sprawach, np. w sprawie o sygn. VII U 1845/16 (k. 569 – 575 a.s.) – nie dysponują one wiedzą odnośnie okoliczności, co do których miałyby złożyć zeznania. Nie widziały umów zlecenia zawieranych z poszczególnymi ubezpieczonymi, wobec czego ich wiedza w sprawie odwołuje się do tego rodzaju ogólnych informacji, które Sąd może pozyskać choćby w oparciu o dokumenty. Najistotniejsze jest jednak to, że wymienione osoby nie posiadają wiedzy w zakresie objętym tezą dowodową, wobec czego przesłuchanie tych osób pozostaje w sprzeczności z brzmieniem art. 227 k.p.c. To samo dotyczy świadka M. O., który odnośnie okoliczności szczegółowych, w tym przede wszystkim tych, które obejmowała teza dowodowa, nie dysponował żadną, przydatną w postępowaniu wiedzą, o czym świadczy treść jego zeznań złożonych w innych analogicznych sprawach. Poza tym wyznaczenie kolejnego terminu i ponowne wezwanie świadków A. T., A. S. (2) i M. O. tylko przedłużałoby toczące się postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 5 października 2016 r., dotyczących ubezpieczonych: M. A. (1), G. G., B. G., J. G., R. G., M. J., J. K., R. Ł., M. M., B. M. (1), B. O., G. P., M. R. (1) jako niezasadne, podlegały oddaleniu.

Kwestią sporną w rozpatrywanej sprawie było rozstrzygnięcie, czy trafne jest stanowisko organu rentowego, że przychód osiągnięty przez ubezpieczonych z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z (...) stanowi dla (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za okresy i w kwotach szczegółowo opisanych w kontrolowanych decyzjach. Aby tę kwestię rozstrzygnąć, należało dokonać szczegółowej wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 106 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą systemową”. Najistotniejszy z przepisów, którego interpretacja jest w sprawie kluczowa, to art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Stanowi on, że za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W literaturze i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że zacytowany przepis rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych. Został on wprowadzony do porządku prawnego od dnia 30 grudnia 1999 r., a poprzedzał go art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. z 1995 r., Nr 65, poz. 333 ze zm.) mówiący o tym, że dochód z tytułu wykonywania umowy zawartej ze zleceniodawcą, u którego osoba wykonująca umowę jest równocześnie pracownikiem, traktuje się w zakresie ubezpieczeń społecznych, jako wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia, niezależnie od okresu, na który umowa była zawarta oraz wymiaru czasu pracy w ramach stosunku pracy. W tamtym stanie prawnym Sąd Najwyższy traktował dodatkowe umowy zawierane z pracownikami zatrudnionymi w pełnym wymiarze czasu pracy, przewidujące wykonywanie po godzinach pracy tego samego rodzaju, co określony w umowie o pracę, jako umowy uzupełniające umowę o pracę z konsekwencją łącznego traktowania przychodów jako podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1994r., I PZP 13/94).

Nowością jest uzupełnienie stanów faktycznych podległych regulacji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej o takie, w których pracownik zawiera umowę cywilną z podmiotem powiązany z pracodawcą w ten sposób, że w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy (art. 8 ust. 2a in fine). Interpretowanie rationis legis tej regulacji jako przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom i doszukiwanie się zamiaru unikania świadczeń na fundusze ubezpieczeń społecznych jest uzasadnione, jednak zbiektywizowana treść tego przepisu wyraźnie się od nich odrywa. Jak zaakcentował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 kwietnia 2017 r. (I UK 182/16),

przy stosowaniu tego przepisu nie ma znaczenia zamiar obejścia prawa przez pracodawcę (płatnika), pracownika lub stronę umowy cywilnej, trzecią dla tego stosunku, lecz istotne jest zaistnienie zdarzeń opisanych w hipotezie, zgodnie z którą pracodawca, na którego rzecz pracownik wykonuje pracę na podstawie umowy zawartej z podmiotem trzecim, pozostaje z tym pracownikiem w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tego pracownika ubezpieczeniami społecznymi na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy. Tak też definicja ustalona w art. 4 pkt. 2 lit. a ustawy systemowej określa płatnika składek jako pracodawcę w stosunku do pracowników oraz jako jednostkę organizacyjną lub osobę fizyczną pozostającą z inną osobą w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi. To właśnie powiązanie ze względu na wykonywanie przez jego pracownika cudzej umowy cywilnej czyni go płatnikiem składek w sposób określony w art. 18 ust. 1a tej ustawy.

Ze względu na posłużenie się w art. 8 ust. 2a ustawy szerokim pojęciem „pracownik”, stosunek pracy łączący pracodawcę z pracownikiem stanowi wyłączny tytuł ubezpieczenia, który pochłania dodatkowy stosunek cywilnoprawny. Osoba wykonująca pracę na rzecz swego pracodawcy na podstawie umów cywilnych podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik i na tym kwestia jej ubezpieczenia się wyczerpuje (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 marca 1997 r., I PKN 43/97, z dnia 3 kwietnia 2014 r., II UK 399/13 i z dnia 6 lutego 2014 r., II UK 279/13). Z tych tytułów nie powstaje obowiązek ubezpieczenia społecznego, a także problem zbiegu ubezpieczeń regulowany w art. 9. W teorii nazywane jest to rozszerzeniem definicji pracownika. Uznaje się, że w tym przepisie pojęcie pracownika jest rozszerzone na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy pracę na rzecz swojego pracodawcy. Także więc w zakresie tej sfery aktywności uznawany jest - na potrzeby ubezpieczeń społecznych - za pracownika tego właśnie pracodawcy i pracodawca jest płatnikiem składek z tego tytułu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09, z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12, z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11, z dnia 18 marca 2014 r., II UK 449/13 i z dnia 3 kwietnia 2014 r., II UK 399/13).

Kluczowe jest jednak, aby osoba będąca pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą, jednocześnie świadczyła na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej. Przez wykonywanie pracy „na rzecz” pracodawcy w rozumieniu powołanego przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej należy rozumieć „uzyskiwanie” przez pracodawcę „rezultatu pracy”, w tym znaczeniu, że musi istnieć bezpośredni związek pomiędzy korzyścią pracodawcy, która jest wymierna i związana z realizacją celów statutowych, a pracami wykonywanymi przez jego pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych zawieranych z innym podmiotem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2010 r., I UK 54/09). Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 18 grudnia 2012 r. (III AUa 1031/12) odnosząc się do zwrotu „wykonuje pracę na rzecz pracodawcy” wskazał, że użyty w art. 8 ust. 2a ustawy zwrot „działać na rzecz” został użyty we wskazanym przepisie w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie „na czyjąś rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej, czy też stosunku prawnego. Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy. Również wykonujący zlecenie „działa na rzecz zleceniodawcy”. W kontekście przepisu art. 8 ust. 2a ustawy zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, tj.: umowy o pracę, umowy zlecenia między pracownikiem, a osobą trzecią i umowy o podwykonawstwo pomiędzy pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia/świadczenia usług z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 lutego 2017 r., III AUa 838/16).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy należy podkreślić, że w czasie wykonywania umów zlecenia zawartych z (...), M. A. (1), G. G., B. G., J. G., R. G., M. J., J. K., R. Ł., M. M., B. M. (1), B. O., G. P. i M. R. (1) świadczyły tożsame zadania na podstawie umów o pracę oraz w ramach wspomnianych umów zlecenia. Zajmowały się tymi samymi pacjentami i przy tym używały sprzętu należącego do (...) Sp. z o.o. Wykonywanie przez nie czynności zarówno na podstawie umów o pracę, jak i w ramach umów zlecenia było nadzorowane przez

pracowników (...) Sp. z o.o., odpowiedzialnych za kontrolowanie realizacji umów o pracę. Jediną czynnością należącą do (...) było dokonywanie wypłat wynagrodzenia za wykonywane umowy zlecenia. Zdaniem Sądu, ukrytą intencją (...) Sp. z o.o. było niedopuszczenie do sytuacji, aby jego pracownicy świadczyli obowiązki w ramach umowy o pracę w godzinach nadliczbowych. Z tego względu zostały zawarte cztery umowy z podmiotem trzecim, który miał na własny koszt zatrudnić wszystkich pracowników odwołującej się Spółki. Tym niemniej zarówno zakres obowiązków, jak i sposób organizacji pracy zleceniobiorców występujących w rozpatrywanej sprawie nie różnił się na pełnionych przez nich dyżurach na podstawie umów zlecenia oraz na dyżurach na podstawie umów o pracę. Terminy i miejsce wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia były ustalane przez osoby, które były zatrudnione w (...) Sp. z o.o. W przypadku pielęgniarek oddziałowe z poszczególnych oddziałów decydowały o planie dyżurów, na podstawie którego pielęgniarki świadczyły czynności w ramach umowy o pracę. Podobnie było w ramach umowy zlecenia z tą tylko różnicą, że można było wykonywać pracę na dyżurach nieobsadzonych na zasadzie dobrowolności. Je jednak również obsadzała i nadzorowała oddziałowa. Co przy tym istotne, zleceniobiorcy wykonywali usługi w tym samym szpitalu, na tym samym oddziale, gdzie świadczyli pracę w ramach zawartej z (...) Sp. z o.o. umowy o pracę. W związku z powyższym Sąd Okręgowy zważył, że w istocie rzeczy to (...) Sp. z o.o. przyjmowała wykonywaną pracę przez zleceniobiorców i była głównym, a zarazem jedynym jej beneficjentem. To z kolei oznacza, że w świetle analizowanego przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, nie może być wątpliwości, że ubezpieczone występujące w rozpatrywanej sprawie muszą być traktowane, jako pracownicy nie tylko w tym zakresie, w którym realizowały stosunek pracy, ale także w tej części, w której były zleceniobiorcami. Z tego w dalszej kolejności wynika obowiązek (...) Sp. z o.o. opłacenia składek od podstawy wymiaru, którą stanowi zsumowany przychód ze stosunku pracy i z umowy zlecenia każdej z ubezpieczonych, w kwotach i za okresy oznaczone w zaskarżonych decyzjach.

Uwzględniając powołaną argumentację, Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu odwołań na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W rozpatrywanej sprawie stroną przegrywającą była (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, którą Sąd obciążył z racji tego obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego oraz na rzecz zainteresowanej A. W..

Sąd Okręgowy ustalając wysokość tychże kosztów miał na uwadze, że do sprawy o sygn. VII U 1793/16 zostało dołączonych dwanaście innych spraw, a każda z nich – pomimo dokonania połączenia na podstawie art. 219 k.p.c. – była wciąż sprawą samodzielną. Połączenie - na podstawie art. 219 k.p.c. - kilku oddzielnych spraw w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia jest zatem tylko zabiegiem technicznym, który nie prowadzi do powstania jednej nowej sprawy, nie pozbawia połączonych spraw ich odrębności i nie zmienia faktu, że łącznie rozpoznawane i rozstrzygane sprawy są nadal samodzielnymi sprawami. W konsekwencji, w razie połączenia przez Sąd kilku spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, zwrot kosztów procesu przysługuje stronie odrębnie w każdej z połączonych spraw (por. postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2012 r., I Cz 164/11).

Powyższe oznacza, że Sąd Okręgowy musiałby - stosując rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1804 ze zm.), obowiązujące w dacie złożenia odwołań - zasądzić następujące koszty zastępstwa procesowego:

- w sprawie dotyczącej M. A. (1) – 3.600,00 zł;
- w sprawie dotyczącej J. K. – 900,00 zł;
- w sprawie dotyczącej M. J. – 900,00 zł;
- w sprawie dotyczącej B. G. – 900,00 zł;
- w sprawie dotyczącej B. M. (1) – 900,00 zł;

- w sprawie dotyczącej M. R. (1) – 900,00 zł;
 - w sprawie dotyczącej R. G.– 900,00 zł;
 - w sprawie dotyczącej J. G.– 900,00 zł;
 - w sprawie dotyczącej B. O. – 900,00 zł;
 - w sprawie dotyczącej G. G. – 900,00 zł,
 - w sprawie dotyczącej R. Ł. – 900,00 zł,
 - w sprawie dotyczącej G. P. – 900,00 zł,
 - w sprawie dotyczącej M. M.– 3.600,00 zł,
- a więc łącznie 17.100,00 zł.

Sąd Okręgowy zastosował jednak w sprawie art. 102 k.p.c., który wskazuje, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W rozpatrywanym przypadku taką szczególną okolicznością, o jakiej mowa w cytowanym przepisie, jest to, że organ rentowy wydał wiele decyzji, dotyczących odrębnie każdego ubezpieczonego, podczas gdy wynikiem toczącego się postępowania w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników jednego pracodawcy, powinna być jedna decyzja skierowana do płatnika składek jako jedynego dłużnika. W takiej sytuacji, kiedy wydano wiele decyzji doszło do zwielokrotnienia kosztów, choć jeśli chodzi o koszty zastępstwa procesowego, to nie w takim rozmiarze, aby zasadne było obliczanie ich w każdej ze spraw osobno, tym bardziej, że sprawy – choć dotyczą różnych pracowników, są w istocie jednorodnej i zawierają po stronie Zakładu tożsamą argumentację.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 maja 2012 r. także wskazał, że wydanie przez organ rentowy wielu decyzji dotyczących wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osobno do każdego ubezpieczonego (pracownika tego samego pracodawcy) nie powinno przekładać się na zwielokrotnienie kosztów zastępstwa procesowego strony (I UZ 17/12). W podobny sposób do kwestii kosztów zastępstwa procesowego w sprawach połączonych ustosunkował się Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 3 listopada 2015 r., w którym wyjaśnił, że wynikiem postępowania toczącego się w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników jednego pracodawcy powinna być jedna decyzja skierowana do płatnika składek, jako jedynego dłużnika. Wydanie wielu decyzji (dotyczących każdego zainteresowanego pracownika z osobna) jest zabiegiem czysto technicznym i nie powinno się przekładać na zwielokrotnienie kosztów pomocy prawnej udzielonej stronom. W takiej sytuacji nakład pracy pełnomocnika płatnika we wszystkich sprawach nie jest o wiele większy, niż gdyby prowadzona była jedna sprawa z udziałem wszystkich zainteresowanych. Taka niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika, przy uwzględnieniu przedmiotu sporu oraz przebiegu postępowania sądowego, przemawia za uznaniem takiej sytuacji za wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c. (III AUA 81/15).

Sąd Okręgowy mając na uwadze zaprezentowane poglądy orzecznictwa oraz stan przedmiotowej sprawy, ocenił, że orzekając o kosztach zastępstwa procesowego, należało zastosować przepis art. 102 k.p.c. i ograniczyć wysokość tych kosztów do takiej stawki, jaka byłaby ustalona, gdyby wszystkie połączone sprawy stanowiły od początku jedną sprawę. Wartość przedmiotu sporu, po podsumowaniu, wniosłaby w takim przypadku więcej niż 10.000 zł, ale nie więcej niż 50.000 zł, wobec czego – przy uwzględnieniu przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, obowiązującego w dacie złożenia odwołań – koszty zastępstwa procesowego wyniosłyby 5.400,00 zł.

W oparciu o art. 102 k.p.c. w związku z art. 98 k.p.c. oraz na podstawie przepisów rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r., Sąd Okręgowy wskazaną kwotę zasądził od odwołującej się Spółki na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. oraz na rzecz zainteresowanej A. W..

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)